

Uchwała Nr XXVIII/ 359 /2010

Rady Gminy Dobrcz

z dnia 24 maja 2010r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Aktywności Lokalnej Gminy Dobrcz na lata 2010-2015

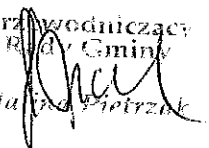
Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001r. Nr 142 poz. 1591, z 2002r. Nr 23 poz. 220, Nr 62 poz. 558, Nr 113 poz. 984, Nr 153 poz. 1271, Nr 214 poz. 1806; z 2003r. Nr 80 poz. 717, Nr 162 poz. 1568; z 2004r. Nr 102 poz. 1055, Nr 116 poz. 1203; z 2005r. Nr 172 poz. 1441, Nr 175 poz.1457; z 2006r. Nr 17 poz.128, Nr 181 poz. 1337; z 2007r. Nr 48 poz.327, Nr 138 poz.974, Nr 173 poz.1218, z 2008r. Nr 180 poz.1111, Nr 223 poz.1458; z 2009r. Nr 52 poz.420, Nr 157 poz. 1241, z 2010r. Nr 28, poz. 142 i 146) oraz art. 110 ust.10 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U z 2009r. Nr 174 poz. 1362, Nr 202 poz.1551, Nr 219 poz.1706, Nr 221 poz.1738, z 2010r. Nr 28, poz. 146, Nr 40 poz. 229)

**Rada Gminy
uchwala, co następuje :**

§1. Przyjąć Gminny Program Aktywności Lokalnej Gminy Dobrcz na lata 2010-2015, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Gminy

Małgorzata Piotrzak

Uzasadnienie

Program Aktywności Lokalnej jest niezbędnym dokumentem do realizacji projektów systemowych realizowanych przez ośrodki pomocy społecznej w ramach Poddziałania 7.1.1 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki- Priorytet VII „Promocja integracji społecznej”.

Głównym celem Programu Aktywności Lokalnej jest zwiększenie aktywności mieszkańców gminy, w szczególności grup zagrożonych wykluczeniem społecznym we wszystkich obszarach życia społecznego, w tym także na rynku pracy oraz zwiększenie ich potencjału rozwojowego.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrczu od 2008r. realizuje projekt systemowy „Aktywność sposobem na lepsze jutro w gminie Dobrcz” . W związku z powyższym, w celu jego dalszej realizacji , niezbędne stało się uchwalenie przez Radę Gminy przedmiotowego programu”.

Załącznik
do uchwały Nr
XXVIII/359/10
Rady Gminy Dobrcz
z dnia 24 maja 2010 roku

Program Aktywności Lokalnej Gminy Dobrcz na lata 2010 – 2015

I. WSTĘP

Program Aktywności Lokalnej wskazuje na problemy związane z funkcjonowaniem społeczności lokalnych i grup społecznych oraz wyznacza kierunki działań mających na celu poprawę sytuacji w tym zakresie i określa mechanizmy wzmacniające efektywność zmian.

Przyjęte w Programie Aktywności Lokalnej koncepcje są zgodne z założeniami zawartymi w ogólnopolskich i lokalnych dokumentach strategicznych, takich jak:

1. Strategia Rozwoju Kraju na lata 2007 – 2015;
2. Narodowa Strategia Integracji Społecznej dla Polski;
3. Strategia Polityki Społecznej na lata 2007 – 2013;
4. Narodowa Strategia Rozwoju na lata 2007 – 2013;
5. Strategia Polityki Społecznej na lata 2007 – 2013;
6. Narodowa Strategia Spójności na lata 2007 – 2013;
7. Program Operacyjny Kapitał Ludzki na lata 2007 – 2013;
8. Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dobrcz na lata 2005-2010.

Program Aktywności Lokalnej zakłada wspólne działania lokalnych podmiotów na rzecz uaktywnienia i pobudzenia potencjału grup oraz społeczności lokalnych, a także włączanie ich w życie społeczne.

Przedsięwzięcia w tym zakresie będą ukierunkowane na organizowanie społeczności lokalnych poprzez edukację społeczną, inicjowanie grup samopomocowych, zachęcanie mieszkańców do udziału w lokalnych inicjatywach, promowanie działań wolontariatu, udostępnianie informacji o dostępnych usługach, budowanie pozytywnych relacji między członkami społeczności lokalnej.

Program ten ma na celu kształtowanie więzi społecznych i rozwój inicjatyw lokalnych na terenie gminy Dobrcz.

Program Aktywności Lokalnej pozwala także na realizację zadania, które nakłada na Ośrodek Pomocy Społecznej ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku (art. 3 pkt. 2), który mówi: „Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie sytuacjom, o których mowa w art. 2 ust.1, przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem”. Program jest także istotnym dokumentem wspomagającym realizację projektów z Poddziałania 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VII - „Promocja Integracji Społecznej”.

II. DIAGNOZA

Gmina Dobrcz liczy 9911 mieszkańców i należy do gmin typowo rolniczych. Obejmuje obszar o powierzchni 130,4 km². Gmina podzielona jest na 32 wsie skupione w 21 sołectwach. Na tle danych dotyczących struktury wiekowej mieszkańców kraju, województwa kujawsko-pomorskiego oraz powiatu bydgoskiego gmina Dobrcz wypada porównywalnie. Odsetek osób w wieku produkcyjnym jest jednak nieco niższy niż w regionie i wynosi 65%. Zauważyć można stosunkowo niski procent osób w wieku poprodukcyjnym, w porównaniu ze średnią krajową. Natomiast odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym jest zdecydowanie wyższy w porównaniu ze średnią wojewódzka i powiatową. Struktura wiekowa gminy ulega zmianom i w perspektywie kilku najbliższych lat trzeba się liczyć ze wzrostem ilości osób w wieku poprodukcyjnym. Głównym problemem gminy jest wysoki poziom bezrobocia oraz wysoki odsetek mieszkańców korzystających z pomocy społecznej. Na koniec roku 2009 zarejestrowanych było 366 osób bezrobotnych, w tym 212 kobiet. Prawo do zasiłku dla bezrobotnych posiadało 86 osób w tym 46 kobiet, natomiast status bez prawa do zasiłku posiadało 280 osób. Największą grupę bezrobotnych stanowią osoby z wykształceniem zawodowym – 126 osób w tym 66 kobiet oraz osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej – 119 osób w tym kobiet 62. Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że z pomocy społecznej w formie pieniężnej w roku 2009 skorzystały 325 rodziny, co stanowi 1256 osób. Na podstawie analizowanych dokumentów ustalono również, że najczęściej pojawiającym się powodem ubiegania się o pomoc społeczną jest ubóstwo – 233 rodziny oraz bezrobocie - 180 rodzin. Tak jak i w latach poprzednich bezradność, zarówno w prowadzeniu gospodarstwa domowego, jak i w sprawach opiekuńczo-wychowawczych jest ważnym powodem trudnej sytuacji życiowej klientów Ośrodka – dotyczy bowiem 41 rodzin.

Kolejną istotną grupą osób korzystającą z pomocy społecznej są osoby niepełnosprawne. Z tytułu niepełnosprawności udzielono pomocy w różnych formach dla 87 rodzin. Bardzo ważnym problemem, na który warto zwrócić uwagę to problem uzależnień szczególnie od alkoholu. Problem ten występuje w 37 rodzinach korzystających z pomocy społecznej.

Z obserwacji wynika również, że wzrasta liczba rodzin objętych wyłącznie pracą socjalną - w ubiegłym roku z tej formy pomocy korzystało 138 rodzin. W związku z powyższym nasuwa się wniosek, iż wobec osób i rodzin należy podejmować różnego rodzaju działania (zarówno sprawdzone jak i nowatorskie) oraz na bieżąco modyfikować świadczoną pracę socjalną. Stanowi to również o tym, że coraz więcej osób i rodzin wymaga wsparcia nie tylko finansowego, ale specjalistycznej, interdyscyplinarnej pomocy oraz animacji społecznej. Sytuacja ta powoduje konieczność podjęcia działań skierowanych na wsparcie społeczności lokalnej w samoorganizowaniu się, tworzeniu ruchów samopomocowych, wypracowaniu metod radzenia sobie z problemami społecznymi i zjawiskami marginalizacji społecznej, zarówno wśród dorosłych jak i

wśród dzieci i młodzieży. Na podstawie przedstawionych danych widać, że w pierwszej kolejności należy zaprogramować działania służące wzmocnieniu mieszkańców gminy w samodzielnym rozwiązywaniu problemów poprzez rozwój aktywności społecznej i obywatelskiej. Istotne jest również udzielenie właściwego wsparcia osobom niepełnosprawnym – grupom licznym w gminie i zarazem szczególnie podatnym na marginalizację i wykluczenie społeczne. Równie ważne jest podjęcie działań mających na celu poprawę sytuacji rodziny. W tym zakresie należy przeciwdziałać dysfunkcjom opiekuńczo- wychowawczym, które osłabiają rodziny, a tym samym nie pozwalają w pełni zaspokoić potrzeb rozwojowych dziecka. Odpowiedniego wsparcia należy także udzielić osobom dotkniętym lub zagrożonym ubóstwem i bezrobociem. Istotnym zagadnieniem jest również przeciwdziałanie uzależnieniom, negatywnie wpływającym na kondycję lokalnej społeczności.

III. CELE PROGRAMU:

1. Cel ogólny programu:

Celem Programu Aktywności Lokalnej jest zwiększenie aktywności mieszkańców gminy Dobrcz i integracja społeczności lokalnej, w szczególności grup zagrożonych wykluczeniem społecznym we wskazanych w Analizie obszarach życia społecznego.

2. Cele szczegółowe programu:

- 1) zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego,
- 2) wypracowanie modelu działań środowiskowych opartych na współdziałaniu różnych instytucji i organizacji oraz mieszkańców,
- 3) stworzenie warunków dla powstania inicjatyw i struktur funkcjonujących na rzecz społeczności lokalnej,
- 4) wsparcie postaw obywatelskich poprzez zwiększenie kompetencji społecznych, promocję działań prospołecznych, dostęp do informacji o uprawnieniach oraz edukację,
- 5) poprawa jakości życia poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych,
- 6) aktywna integracja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i ich otoczenia,
- 7) poprawa funkcjonowania osób wykluczonych społecznie,
- 8) wspieranie różnych form aktywizacji zawodowej, zdrowotnej, edukacyjnej i społecznej, szczególnie dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- 9) przeciwdziałanie występowaniu patologii i postaw dewiacyjnych w rodzinie, grupie społecznej i społeczności lokalnej.

IV. KIERUNKI DZIAŁAŃ

Cele programu realizowane będą poprzez podejmowanie następujących działań:

- 1) wdrażanie instrumentów aktywnej integracji ,
- 2) promowanie, wspieranie i realizowanie projektów aktywizujących i integrujących o charakterze edukacyjnym, kulturalnym , sportowym, ekologicznym i turystycznym,
- 3) współdziałanie instytucji samorządowych z instytucjami pozarządowymi i lokalną społecznością,
- 4) wspieranie organizacyjne oraz finansowe lokalnych inicjatyw,
- 5) wspieranie lokalnych liderów,
- 6) umożliwienie dostępu do informacji i konsultacji,
- 7) organizowanie i wspieranie rozwoju edukacji społecznej i obywatelskiej, wolontariatu, grup samopomocowych, edukacyjnych i innych,
- 8) organizowanie treningów kompetencji i umiejętności społecznych,
- 9) tworzenie partnerstw i promowanie pracy w partnerstwie,
- 10) promowanie i wspieranie projektów realizowanych w partnerstwie,
- 11) badanie potrzeb i problemów mieszkańców,
- 12) poszukiwanie alternatywnych środków na finansowanie lokalnych inicjatyw z innych źródeł niż dochody własne gminy Dobrcz,
- 13) inne wynikające z aktualnych potrzeb i zgodne z celami programu.

V. ZAŁOŻENIA PROGRAMU:

- 1) otwartość instytucji publicznych na potrzeby środowiska lokalnego,
- 2) współpraca instytucji i służb,
- 3) angażowanie lokalnej społeczności w realizacji celów i kierunków działań,
- 4) kierowanie działań w pierwszej kolejności do osób i grup wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym.

VI. ODBIORCY PROGRAMU

Program skierowany jest do:

- 1) członków danej społeczności lokalnej Gminy Dobrcz,
- 2) osób z określonego środowiska,
- 3) grup społecznych zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- 4) osób wykluczonych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym i ich otoczenia.

VII. METODY PRACY WYKORZYSTYWANE DO REALIZACJI PROGRAMU

W ramach programu przewiduje się zastosowanie:

- 1) środowiskowej pracy socjalnej - działania realizowane przez pracownika socjalnego, mające na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi,
- 2) instrumentów aktywnej integracji - szereg instrumentów aktywizacyjnych z zakresu aktywizacji zawodowej, edukacyjnej, zdrowotnej i społecznej, o których mowa w zasadach przygotowania, realizacji rozliczania projektów systemowych Ośrodków Pomocy Społecznej, Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie oraz Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 – 2013,
- 3) działań o charakterze środowiskowym – inicjatywy integrujące obejmujące między innymi: badania, opracowania, analizy, publikacje, edukację społeczną i obywatelską (spotkania, konsultacje, debaty społeczne dla mieszkańców, działania edukacyjne), organizowanie i inspirowanie udziału mieszkańców w imprezach i spotkaniach w szczególności o charakterze integracyjnym, edukacyjnym, kulturalnym, sportowym, ekologicznym i turystycznym.

VIII. PRZEWIDYWANE REZULTATY:

- 1) integracja społeczności lokalnej i grup społecznych,
- 2) zdiagnozowanie potrzeb i problemów oraz planowanie i realizowanie zadań w odpowiedzi na realne potrzeby,
- 3) podwyższenie jakości realizowanych działań środowiskowych oraz inicjowanie nowych form i metod pracy,
- 4) stworzenie płaszczyzny sprzyjającej angażowaniu się w życie lokalnej społeczności,
- 5) wzrost poczucia przynależności do danej społeczności i odpowiedzialności za procesy w niej zachodzące,
- 6) wzrost zaangażowania instytucji oraz organizacji pozarządowych w zakresie podejmowania działań środowiskowych,
- 7) zmniejszenie liczby osób wykluczonych społecznie,
- 8) poprawa społecznego funkcjonowania osób wykluczonych społecznie.

IX. REALIZATORZY

Realizatorami zadań programu są:

- 1) Urząd Gminy w Dobrczu,
- 2) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrczu,
- 3) pozostałe jednostki organizacyjne i pomocnicze Urzędu Gminy w Dobrczu,
- 4) placówki edukacyjne, kulturalne i sportowe z terenu Gminy,
- 5) organizacje pozarządowe i kościelne z terenu Gminy.

X. HARMONOGRAM DZIAŁAŃ NA LATA 2010 - 2015

1. Rozpoznanie środowiska lokalnego za pomocą badań i analiz:
 - obserwacja, wywiady, analiza dokumentów zastanych.
2. Rozwijanie komunikacji społecznej i integracji w środowisku:
 - edukacja społeczna i obywatelska, w tym organizowanie spotkań, działań edukacyjnych oraz integrujących.
3. Promowanie pracy wolontariatu:
 - wykorzystywanie w realizacji działań pracy wolontariuszy oraz liderów lokalnych.
4. Budowanie lokalnego partnerstwa:
 - realizacja projektów w partnerstwie.
5. Aktywizacja i mobilizacja mieszkańców do rozwiązywania grupowych i środowiskowych problemów:
 - prowadzenie nieformalnej edukacji dorosłych i młodzieży z wykorzystaniem tradycyjnych oraz innowacyjnych metod edukacji, informacji oraz pracy socjalnej.
6. Specjalistyczne wsparcie dla osób potrzebujących pomocy i doradztwa.
7. Praca z wykorzystaniem nowoczesnych technologii teleinformacyjnych i telekomunikacyjnych.

XI. FINANSOWANIE PROGRAMU

1. Środki unijne – Program Operacyjny Kapitał Ludzki.
2. Środki własne gminy.
3. Środki własne podmiotów zaangażowanych w działania w ramach poszczególnych zadań programu aktywności lokalnej.

XII. MONITORING I EWALUACJA

Monitoring i ewaluacja będą prowadzone na bieżąco przez realizatorów poszczególnych zadań programu aktywności lokalnej, które będą realizowane na rzecz wymienionych grup społecznych lub społeczności lokalnych. Celem będzie obserwacja zmian ilościowych i jakościowych, jakie pojawiają się podczas realizacji działań. W przypadku stwierdzenia jakichkolwiek rozbieżności między założeniami a rezultatami na bieżąco będą dokonywane zmiany w przyjętych założeniach lub metodach pracy. Ponadto corocznie będą przygotowywane sprawozdania z realizacji poszczególnych zadań realizowanych w ramach programu aktywności lokalnej, które zostaną przedstawione Wójtowi Gminy. Po zakończeniu realizacji programu aktywności lokalnej zostanie przygotowany raport końcowy podsumowujący całość podejmowanych działań. Będzie w nim dokonana ocena zrealizowanych przedsięwzięć oraz rezultatów jakie one przyniosły. Wskazane zostaną także te metody i formy działań, które powinny być kontynuowane w latach następnych.

Przewodniczący
Rady Gminy
Halina Piórkowska